

DRAMMEN KOMMUNE

MØTEREFERAT

BYPROSJEKTER - DIALOGMØTE 25. APRIL 2018

Møteleder: Jannike Thorsen

Referent: Liv Marit Carlsen

Deltakere

Brukere:

Erik Nordli - Sykehusbygg HF / Helse Sør-Øst HF
Trond Eriksen - Glitre Energi Nett AS
Jon Kristian Lunke - Ticon Eiendom AS
Hanne Stormo - Bane NOR
Ketil Johansen - Multiconsult AS
Pål Svenne - Stiftelsen Børgården
Geirr Kihle - Drammen Idrettsråd

Forfall:

Tom Pedersen - Origo Eiendom AS
Geir Gundersen Lapidus - Centrum Optikk AS
Per Inge Haugan - Glitre Eiendom AS

Politikere:

Jannike Thorsen (H)
Tove Paule (H)
Arve Vannebo (Ap)

Fra virksomheten Byprosjekter:

Johannes Devold - utbyggingsjef
Stein Mathisen - prosjektleder
Liv Marit Carlsen - planlegger / prosjektkoordinator

Velkommen

v/Jannike Thorsen

Innledning

v/Johannes Devold

- Organisering og samspill - tekniske virksomheter
- Byprosjekter, organisering, ansvarsområde
- Aktiviteter, prosjekter

Innspill

Jannike Thorsen: Spennende med mange prosjekter

Hanne Stormo: Tett samarbeid med Byprosjekter. Spørsmål om grensesnitt Bybrua - Bragernes torg.

Ketil Johansen: Løpende dialog med Byprosjekter med oppdrag gjennom rammeavtaler. Positivt at det skjer mye. Ønsker en åpenhet og forutsigbart i forhold til prosjekter som skal gjennomføres.

Trond Eriksen: Lurer på hvor langt Byprosjekters koordineringsansvaret strekker seg. F.eks. ved nytt sykehus og på Sundland. Ønsker seg enda tettere på med koordinering av flere planer.

Svar fra Johannes Devold: Avhengig av å bli kontaktet av den enkelte utbygger/interessent. Kan ta opp igjen de tidligere halvårlege koordineringsmøtene md glitre og kabeletater.

Jon Kristian Lunke: Sjekket på hjemmesidene hva Byprosjekter gjør. Ikke så lett å lese seg til hva Byprosjekter gjør, og grensesnittet mot f.eks. Drammen Eiendom.

Svar fra Johannes Devold: Drammen Eiendom har alle formålsbygg, Byprosjekter tar alle uteanlegg. Drammen Eiendom tar idrettsbygg, Byprosjekter tar idrettsbanene.

Jon Kristian Lunke: Møter Byprosjekter stadig i forhandlinger av utbyggingsavtaler.

Ros: Komplisert prosess, gjennomført på kort tid, kom fram til en veldig bra avtale for begge parter. Men byen ville ikke ha prosjektet (Marienlyst).

Ris: Sentrumsplan for Konnerud. Gjøres på en måte som gir liten framdrift. Organiseringen og tilgang på ressurser er ikke god nok.

Ris: Rolleforståelsen. Byprosjekter administrer planarbeidet, men er ikke planmyndighet. Oppfatter at Byprosjekter opptre noen ganger som planmyndighet. Ikke heldig, bør være Byplan som tar den rollen.

Svar fra Johannes Devold: Sentrumsplan for Konnerud er en stor og komplisert plan der mange mener mye og ønsker å komme med input. Skal ikke være tvil om at det er Byplan som er planmyndighet. Byprosjekter har ansvar for utbyggingsavtale, og må da gå i tospann med Byplan ang. rekkefølgebestemmelser.

Helle-Stine Høvås: Samarbeidet er blitt veldig bra. For et halvt år siden ville jeg hatt masse spørsmål om kommunikasjon ut til butikkdriverne. Ser at strømmen av frustrerte drivere har blitt borte. Lærer mye om hvordan vi kan komme tidligere inn i prosjektene. Tilgang på strøm er en ekstrem stor utfordring, tenk på det når dere utvikler prosjekter som f.eks. Bybrua. Noen ganger vanskelig å orientere seg i den kommunale labyrinthen. Ikke ett klikk inn for å finne gravearbeidene. Gi oss mest mulig informasjon, så blir det minst frustrasjoner.

Pål Svenne: Midt oppi graveprosessen. Får mye og god informasjon nå. Leietakere klager litt i avisa, men er stort sett fornøyde. Kom litt for sent inn for å planlegge tilgangen til bygget vårt, ønsker meg å komme tidligere inn i planleggingen.

Erik Nordli: Leder prosjektet med Nytt sykehus i Drammen. Har hatt gleden av å samarbeide med Byprosjekter i ett år nå. Litt om hva Sykehusbygg er => hele landet, alle prosjekter over 500 mill. Jobber for Helse Sør-Øst. Var før prosjektleder for tidligfase Radiumhospitalet. Mye enklere å forholde seg til Drammen kommune enn Oslo kommune. Mye mer åpen

prosess i Drammen. Koordineringen fra Byprosjekter er veldig bra for prosjektet. Har også vært borti Drammen kommune i.f.m. et prosjekt Gulskogen Nord (en byggesak). Har ikke begynt på utbyggingsavtalen for nytt sykehus ennå. Byprosjekter er tydelig på at det er noen andre som er planmyndigheten, det er bra og viktig.

Geirr Kihle: Sluttes meg litt til Ticons opplevelse fra Marienlyst-prosessen. Henstiller til kommunen, se nøye på det idrettsrådet har tenkt rundt Campus Marienlyst. Syns det har gått sakte med sentrumsutviklingen på Konnerud. Idrettsrådet hadde årsmøte for 1 uke siden, fokus status anleggssituasjonen. Åpning av idrettsanlegg blir forsinket fordi det settes for knappe frister. Berskaug skal utvikles, vi har fått være med hele tiden, bra samarbeid.

Svar fra Johannes Devold: Du fikk dessverre rett når det gjaldt Øren. Måtte ta hensyn til at det er en skolegård, tiden ble dessverre for knapp og vinteren kom tidlig.

Tove Paule: Slet også med et naboproblem, kom sent i gang.

Ketil Johansen: Enig i at anlegg blir for sent ferdig. Øren kunne vært bedre og raskere om den hadde vært organisert på en annen måte.

Arve Vannebo: Interessant å høre fra alle sammen. Fint å høre hvor skoen trykker og hvordan dere opplever kommunen. Mange som er opptatt av Marienlyst, mange utålmodige brukere, vil gjerne høre om hvordan Byprosjekter tenker å organisere prosessen.

Svar fra Johannes Devold: Har ikke kommet så langt med å organisere og planlegge oppgaven ennå. Har vært mange tunge prosesser, tar med oss det som ligger fra tidligere fra f.eks. Campus Marienlyst.

Tove Paule: Enig at nettsiden til Byprosjekter ikke er opplysende. Ta med mange utbyggere i tidlig fase. Mye bra som skjer, men mange plages av all graving i sentrum. Er opptatt av Bybrua ned mot Strømsø torg.

Hanne Stormo: Har i oppgave å bygge om brua i faser. Må ha mer høyde, kontaktledningen ligger for tett opp under brua. Slanker brukonstruksjonen. Hørte at bystyret ønsket at Bane NOR skulle ta ansvar for hele brua. Bane NOR tar ansvar over sporområde. Har forhandlet inn en breddeutvidelse på fortau nedstrøms. Må også gjøre en del tilpasninger mot Strømsø torg, men samme stigning som i dag.

Ketil Johansen: Sitter med kontor i Skoger-bygget, lurte på bruas stigning ned mot torget.

Svar fra Hanne Stormo: Løfter Drammen stasjon, må ha slankere konstruksjon

Helle-Stine Høvås: Får stadig tilbakemeldinger fra publikum om at det er for liten informasjon. Spør om det er en strategisk plan om kommunikasjon. Det er bedre at noen sier at «toget er forsinket» enn ikke få informasjon i det hele tatt. Er det mulig å bruke reklamesøylene til informasjon? Informasjon er den største mangelen, skaper mye frustrasjon.

Svar fra Johannes Devold: Før kunne du kontakte DT, få inn en artikkel og alle hadde lest den. Nå er det ikke slik lenger. Vi har begynt å knytte til oss multimedieenheten. Er klar over at info kan være en mangel, vi må bli bedre. Prøver å være synlig. Store bannere med kontaktinfo henges opp.

Erik Nordli: Vi skal bygge mye mer enn sykehus. Bær være føre var og rigge en felles kommunikasjonsstrategi.

Hanne Stormo: Vi har leid et lokale på gateplan, info til publikum. Info i vinduene, våre folk tilgjengelige. Vanskelig å nå ut til mange. Sms-varsling på forhånd når vi skal grave / sprengre / stenge.

Jon Kristian Lunke: I forbindelse med Bragernes Atrium laget vi en lukket gruppe for de som er direkte berørt (nabokvartalene). Løpende informasjon, diskusjon og spørsmål. Fikk mer ut av den fordi det var en lukket gruppe.

Helle-Stine Høvås: Komplekst kommunikasjonsbilde nå. Opptatt av at alle som er i byen skal fortsette å ønske å være i byen. Dele informasjon der en aktivitet skjer.

Arve Vannebo: Interessant at for å informere godt må man ut i bybildet. Vi bruker byen annerledes. Eksempel i Tollbugata, folk ville ha noe annet enn en tradisjonell gate. Fint med fleksible løsninger.

Pål Svenne: Hvem tar hensyn til de trafikale problemene når de store prosjektene?

Svar fra Johannes Devold: På Gulskogen har vi koordinert, bl.a. fått til Baker Thoens allé og ny Sundlandveien. På sykehuset bygges det ny atkomstvei inn og ny rundkjøring i Strandveien.

Trond Eriksen: Noen må bestille den strømmen som ønskes. Vi kommer ofte for sent inn, alle tror det er strøm der fra før. Store utbygginger krever også store anlegg for å framskaffe nok strøm. Henstiller til alle aktører at strømforsyning må planlegges tidlig. Sliter med å komme fram med kablene, vegvesenet og kommunen har sine krav, Glitre Energi har flytteplikt på sine kabler og ledninger men det tar tid å bygge om.

Pål Svenne: Hva skjer med sykkelsatsing?

Svar fra Arve Vannebo: Ligger mye godt i Buskerudbypakke 2. Men mange små hindringer og behov for koordinering.

Helle-Stine Høvås: Hva skjer med Globusgården?

Svar fra Tove Paule: Vet ikke når den kommer opp. Har fått orientering av i formannskapet.

Geirr Kihle: 8. og 9. juni er det skiskytterstevne på Bragernes torg. Veldig positivt at det er mulig for Bragernes torg-anlegget å legge til rette for arrangementet.

Jannike Thorsen: Takk for godt oppmøte. Mye ros på det vi er gode på og kan bli enda bedre på. Ris på kommunikasjon, bra med tips. Stikkord: åpenhet og forutsigbarhet. Er litt å hente på rolleforståelse, forklare dette. Spennende dialogmøter for tiden med Nedre Eiker og Svelvik. Har kanskje inntrykk av at små kommuner har kortere vei til åpenhet, men dette møtet viser at det også fungerer her.

Tove Paule: Koordinering, ting tar tid. Også vi politikerne må tenke på det når vi setter frister.

DRAMMEN
KOMMUNE

Møtereferat

Møtetype: Dialogmøte
Møte mellom politikere og virksomhet Vann og avløp sine brukere
Dato/ tid: Onsdag 21/3 kl 18-20 på Solumstrand renseanlegg
Til : Formannskapet
Fra : Live Johannessen, virksomhetsleder Vann og avløp

Kopi deltagere:

Politikere:
Ståle Sørensen (møteleder)
Odd Gusrud
Eivind Knudsen
Jannike Thorsen

Brukere:
Per Gunnerud, Mills
Joakim Holm-Hansen, Solenis Norway AS
Thomas Bruun, Konnerud Rør AS
Nancy Sætrang
Frank Sætrang

Administrasjonen:
Alexander Vedeler, avdelingsleder VA prosess
Ane Prøsch-Oddevald, avdelingsleder VA drift
Helle Marie Buind, avdelingsleder VA kunde
Geir Gunnerud, avdelingsleder VA lager
Live Johannessen, virksomhetsleder

Vår referanse
18/825 - 32

Arkivkode
033

Sted
DRAMMEN

Dato
30.04.2018

Dialogmøte 2018 - referat fra møte i Vann og avløp

Sak nr.	Tema
1	<p>Velkommen, hensikt</p> <p>Ståle Sørensen ønsket velkommen til møtet og informerte om hensikten med møtet.</p> <p>Følgende var invitert til møtet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Beboere i nærområdet til 3 prosjekter hvor det er lagt nye vann- og avløpsledninger, Åskollen, Smittestrøm og Fjellheimgata• 78 rørleggere som er mye i kontakt med virksomheten

DRAMMEN
KOMMUNE

	<ul style="list-style-type: none">• 11 entreprenører som er mye i kontakt med virksomheten• 5 konsulenter som er mye i kontakt med virksomheten• Et 10-talls næringsdrivende som har fått pålegg om installasjon av olje- og fettutskillere• Maskinentreprenørenes forbund• Drammen næringslivsforening• Huseiernes landsforbund• Nedre Buskerud boligbyggelag, OBOS, lokale borettslag• Konnerud Jeger- og fiskeforretning, Drammen sportsfiskere <p>Møteinnkallingen inneholdt "informasjon til deg som skal delta", virksomhetsplan 2018, referat fra dialogmøte 2017.</p>
2	Presentasjon av deltagere Møtedeltagerne presenterte seg
3	Presentasjon av Vann og avløpsvirksomhetens hovedoppgaver Virksomhetsleder for Vann og avløp holdt en enkel presentasjon som inneholdt: <ul style="list-style-type: none">• Organisasjon og samarbeidspartnere• Virksomhetens mål, knyttet opp mot politisk vedtatt Bystrategi, Økonomiplanen 2018-2021 og Hovedplan for vannforsyning og avløp i Drammensregionen<ul style="list-style-type: none">○ Temaer som ble berørt var:<ul style="list-style-type: none">○ Nok vann○ Godt vann○ Tilfredsstillende badevannskvalitet○ Overholdelse av fylkesmannens krav i utslippstillatelsen○ Utfordring påslipp, problemer og tiltak○ Kommunikasjon med brukerne, avtaler, gebyrgrunnlag, fakturering, saksbehandling, klagesaker○ Brukerundersøkelse 2017
4	Nok vann Økonomiplanmålet Nok Vann er sammensatt av følgende: Tilstrekkelig kildekapasitet Målet om vannkjøp på 2004-nivå eller mindre har vært nådd for Drammen de siste årene. Drammen kommunes vannkjøp fra Glitrevannverket nådde sitt hittil laveste nivå i 2017. Vannforbruket er redusert selv om befolkningsveksten har vært stor. Særlig har systematisk lekkasjesøking og utbedring av vannlekkasjer bidratt til at målet er nådd. Virksomheten arbeider for å identifisere og iverksette de rette tiltakene som vil sikre fortsatt måloppnåelse. Systematisk lekkasjesøking vil ha stort fokus også i årene fremover.

	<p>God forsyningsstabilitet</p> <p>God forsyningsstabilitet defineres ved at de ikke planlagte avbruddene i vannforsyningen ikke skal utgjøre mer enn 0,5 timer pr. person pr. år og de totale avbruddene (planlagte og ikke planlagte) ikke skal utgjøre mer enn 1,0 timer pr. person pr. år. Vann og avløpsvirksomheten har jobbet med analyser og tiltak for å kunne redusere omfanget av planlagt spyling av vannledningsnettet, noe som medfører avbrudd i vannforsyningen. For 2017 er dette omfanget redusert. For 2017 ble resultatet av ikke planlagte avbrudd i vannforsyningen i overkant av 3 minutter pr. person mens de planlagte avbruddene utgjorde 30 minutter pr. person.</p> <p>Hendelser på ledningsnettet</p> <p>VA-virksomheten har mye kontakt med abonnentene via hendelsene på nettet; planlagte vannavslag, lekkasjer, lekkasjelytting, prøvetaking, trykkmåling, "hull i veg", stopp i avløpsnettet, feil på kumlukk etc.</p> <p>Ved hendelser på nettet varsles abonnentene via SMS varsler og tale-varsler.</p> <p>Møtedeltagerne hadde registrert varsler via SMS.</p>
5	<p>Godt vann</p> <p>Økonomiplanmålet Godt Vann er sammensatt av følgende:</p> <p>Innhold av fysisk- kjemiske stoffer og bakterier</p> <p>Samtlige vannprøver tatt i 2016 viste hygienisk betryggende og bruksmessig tilfredsstillende vann.</p> <p>Oppdaterte beredskapsplaner</p> <p>VA-virksomheten har stort fokus på å sikre god beredskap. ROS-analyser, beredskapsplaner og beredskapsinstruksjoner oppdateres årlig. Beredskapsøvelser gjennomføres årlig.</p> <p>Planlagte tiltak på vannledningsnettet må ofte gjennomføres på natterstid, da det å stenge vannet til forretninger og service-institusjoner medfører ulemper. Virksomheten har rutiner for å kjøre ut vann til abonnenter i forbindelse med avbrudd i vannforsyningen.</p> <p>I 2016 ble det, i samarbeid med de øvrige kommunene i regionen, kjøpt inn utstyr for nødvannsforsyning. Tilsvarende utstyr er også kjøpt inn blant annet i Grenland, Vestfold og Oslo med tanke på at regionene kan bistå hverandre i krisesituasjoner.</p>
6	<p>Tilfredsstillende badevannskvalitet</p> <p>Økonomiplanmålet er at mer enn 95 % av alle prøver har et innhold av TKB</p>

DRAMMEN
KOMMUNE

	<p>(Termotolerante Koliforme Bakterier) mindre enn 1000. I 2017 ble dette målet nådd.</p> <p>Årsrapport fra "Vann- og resipientovervåking i Drammensvassdraget" viser at det ikke er påvist noen markante forskjeller mellom prøvepunktene opp- og nedstrøms renseanleggene.</p>
7	<p>Overholdelse av fylkesmannens krav i utslippstillatelsen: Kravene i utslippstillatelsen ble gjennomgått og det ble fremvist rensresultater for Muusøya og Solumstrand renseanlegg.</p> <p>Kommunen erkjenner at det til tider har vært noen utfordringer knyttet til vond lukt fra Solumstrand renseanlegg. Flere av møtedeltagerne bor i området ovenfor renseanlegget. De rapporterte ikke om sjenerende lukt. Det ble informert om de tiltak som er iverksatt for å minimere sannsynligheten for at dette vil bli et problem fremover. Ved befaring inne i anlegget ble luktreducerende tiltak vist.</p> <p>Det ble fremlagt eksempler på påslipp som medfører utfordringer på renseanleggene. Utfordrende påslipp fra husholdningene: bleier, kluter, Q-tips, fett og matrester samt fremmedvann fra feilkoblinger. Fra industri/ servicenæringer består utfordringene av utslipp av kjemikalier, medisiner, olje, miljøgifter, fett og matrester samt avløpsøppel.</p> <p>Virksomheten informerte om eksempler på tiltak som var iverksatt for å hindre uønsket påslipp:</p> <ul style="list-style-type: none">• «Lokal forskrift om påslipp av oljeholdig, fettholdig og industrielt avløpsvann til kommunalt avløpsnett, Drammen kommune» har vært på høring og vil fremmes for behandling i løpet av 2018.• Kampanjer: "Rydd skapet", "Dovett og marin forsøpling", "Dovettkampanje" <p>Møtedeltagerne oppfordrer virksomheten til informere om vann- og avløpstjenesten på skolene!</p> <p>Renseanleggene tar imot skoleklasser for informasjon og omvisning.</p>
8	<p>Kommunikasjon med brukerne, avtaler, gebyrgrunnlag, saksbehandling og klagebehandling</p> <p>God dialog med brukerne er avgjørende! Kundeavdelingen forsøker til enhver tid å yte god service, være tilgjengelig og informere om gjeldende regelverk.</p> <p>Det er installert 23.000 vannmålere. Vannmålerne eies av kommunen. Førstegangsinstallasjon utføres av rørleggerforetakene. Utskifting gjennomføres i regi av kommunen.</p>

	<p>Det var en dialog knyttet til fjernavleste vannmålere: I 2017 påbegynnes utskifting til fjernavleste vannmålere. Det er planlagt oppstart på Åssiden. De er beregnet å skulle kunne ta 10 år før alle målere er skiftet. Avhengig av pris og annen utvikling vil dette arbeidet kunne forseres. Med fjernavleste vannmålere vil fakturering kunne skje med den hyppighet abonnentene ønsker. Hyppigere avlesninger muliggjør også raskere informasjon om eventuelle lekkasjer.</p> <p>Virksomheten har, for å eliminere mulighet for feilkoblinger, prioritert å utføre tilsyn av nye tilknytninger.</p> <p>Virksomheten har hatt flere saker til kommunens klagenemnd, klagene har bestått i:</p> <ul style="list-style-type: none">- Frakobling av vann, etablering av borebrønn- Abonnent har fått begrenset påslippstillatelse- Klage på varsel/ pålegg om å utbedre lekkasje på privat stikkledning- Klage på høyt vann/ avløpsgebyr; lekkasje på innvendig anlegg, utekran som har stått åpen, endring av gebyrtyper <p>I alle sakene har kommunens klagenemnd gitt medhold i Vann og avløpsvirksomheten sin saksbehandling.</p>
9	<p>Brukerundersøkelse 2017</p> <p>I følge borgerundersøkelsen Sentio Research har gjennomført høsten 2017, er innbyggerne mer fornøyd med sin kommune og dens tjenester nå enn de var i 2010. Tjenesten som scorer høyest i undersøkelsen er vann og avløp med 82 poeng. Deretter kommer barnehage (76) og grunnskole (73). samlet omdømmescore for kommunale tjenester er på 66 poeng.</p>
10	<p>Utskifting av vann- og avløpsanlegg</p> <p>Ca 4 kilometer offentlig ledningsnett skiftes hvert år, hvilket betyr at det til enhver tid er pågående gravearbeid i Drammen kommune.</p> <p>Ingen av møtedeltagerne hadde kommentarer til kommunens gjennomføring av prosjektene.</p>
11	<p>Avslutning</p> <p>Møtedeltagerne fikk omvisning på renseanlegget.</p> <p>Møtedeltagerne takket for et interessant og godt møte.</p>

DRAMMEN KOMMUNE

Inviterte deltakere

Vår referanse
18/825/36/SIRKAR

Arkivkode
033

Deres referanse

Dato
22.05.2018

Referat fra dialogmøte – Byplan, avd. byggesak

Dato 2.mai 2018
Sted Kompetansesenteret

Til stede **Byggebransjen:**
Se deltakerliste

Politikere:
Johann Baumann, Høyre
Hilde Hovengen, Fremskrittspartiet

Fra Byplan:
Heming R. Herdlevær, byplansjef
Tone Hau Steinnes, avdelingsleder byggesak
Milla Flesche, avdelingsleder juridisk
Aida Strand, stedfortreder byggesak
Elise Haraldsrud Lien, fagkoordinator byggesak
Nora Kristine Vinghøg, gruppekoordinator
Ida Halstvedt Gundersen, gruppekoordinator
Roger Bjørvik, gruppekoordinator

Referenter:
Siri Karlsen og Elise Haraldsrud Lien

Hilde Hovengen ledet møtet

Byplan, avd. byggesak

Postboks 7500, 3008 Drammen
Tlf. 32 04 00 00
www.drammen.kommune.no
Org. nr. 939 214 895

Innledning

Møtet er annonsert i Drammens Tidende og på kommunens nettsider da møtet er åpent for alle kommunens innbyggere. I tillegg ble det utsendt invitasjon til utvalgte foretak i bransjen.

Hilde Hovengen ønsket velkommen og innledet om hensikten med dialogmøtet.

Avdelingsleder byggesak, Tone Hau Steinnes, orienterte om status for 2017 og 2018. Det ble presentert nøkkeltall fra 2017 og 2018, inkludert tall for antall saker totalt på byggesak, antall klagesaker og ulovlighetssaker. Det ble orientert om endring i den interne organiseringen av byggesaksavdelingen som ble gjennomført i 2017. Det ble også i 2017 opprettet en juridisk avdeling på Byplan som blant annet behandler klagesaker og ulovlighetssaker.

Saksinngangen i 2018 ved utgangen av april viser en økning i antall mottatte byggesaker med 25 % sammenliknet med samme tidspunkt i 2017.

Det ble gjennomført en brukerundersøkelse på byggesak i løpet av høsten 2017. Undersøkelsen viste at byggesak har forbedringspotensiale hva gjelder tilgjengelighet, fullstendige og forståelige svar og forutsigbar saksbehandling. En ny undersøkelse er planlagt gjennomført høsten 2018. Det blir også gjennomført en kontinuerlig spørreundersøkelse på byggesaksveiledningen.

Byggesaksavdelingen har fokus på tilbakemeldingene fra brukerundersøkelsen i avdelingsmøter og gruppemøter. Det blir også gjennomført avklaringsmøter på avdelingen 3 ganger pr. uke. I tillegg er det opprettet en prosentvis stilling for stedfortreder og to fagkoordinatorer på avdelingen. Fra mai 2017 ble det innført fast telefontid for byggesaksbehandlerne, mandag, tirsdag og torsdag kl. 10.00-14.00. Kundeveiledningstelefonen som gjelder generelle henvendelser er åpen samme tidspunkt, men hver dag. Det er gjennomført et dialogmøte med bransjen. Det vil gjennomføres kurs om byggesak for nybegynnere i mai.

Kommentar, Hilde Hovengen:

Brugerundersøkelsen gjennomført høsten 2017 avdekket områder der byggesaksavdelingen har forbedringspotensiale. Det er tydelig hvor det bør iverksettes tiltak.

Rådmannens tiltaksplan etter korrupsjonssaken er avsluttet, men den eksterne evalueringen av tiltak gjenstår.

Det er opprettet et eksternt varslingsmottak. Dette kan benyttes både av interne og eksterne brukere, samt innbyggere.

Granskning av det politiske styret i kommunen gjennomføres av Buskerud kommunerevisjon, som oppfølging av korrupsjonssaken.

Drammen kommune står overfor store oppgaver fremover, blant annet med kommunereform og Nye Drammen. I tillegg jobber Byplan med å utarbeide kulturminneplan for kommunen. Høringsfristen er nå ute.

Dialogdel

Reguleringsplaner og kommuneplanens arealdel

Det er et politisk ytret ønske om fortetting fra statlig hold. Fortetting først og fremst i sentrumsnære områder, men hva som anses som sentrumsnære områder er gjenstand for tolkning.

Det er mange områder som ikke er regulert, og en aktør fremhever at dette medfører manglende forutsigbarhet for naboer. Viktig at politikerne angir retningslinjer for fortettingen. Viktig å tenke over hva ny bebyggelse gjør med eksisterende bebyggelse. Kommuneplanen har vide bestemmelser som ikke tilstrekkelig sikrer eksisterende områder.

En aktør fra bransjen mener det er viktig å sikre forutsigbarhet ved utbygging som strider med områdets eksisterende karakter og at det bør fremkomme tydelig når en reguleringsplan strider med kommuneplanen.

Fra politikerne ble det nevnt at dette er særlig aktuelt når det nærmer seg tidspunkt for rullering av kommuneplanens arealdel.

Det ble ytret ønske om en egen småhusplan for å sikre forutsigbarhet i eksisterende eneboligområder, særlig i sentrum. Det er ønske om en politisk prosess med klare retningslinjer og veivalg for utbyggingen.

Det ble fremhevet at planprosesser, og særlig områdeplaner, kan ivareta forutsigbarhet og kontradiksjon til utbygging på en bedre måte enn byggesaker.

En aktør fra bransjen kommenterer at det i det siste er foretatt flere viktige avklaringer om innholdet i bestemmelser i kommuneplanens arealdel. Har opplevd kommunikasjonen som ryddig.

Administrasjonens merknad: I Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer som nylig har vært på høring, er utarbeidelse av en småhusplan foreslått som et av tiltakene.

Innspill til prosess og saksbehandling

Ønske om dialog

Bransjen har opplevd en positiv utvikling hos byggesaksavdelingen det siste året. Det ble ytret et sterkt ønske fra flere aktører i bransjen om uformelle avklaringsmøter/dialogmøter for å drøfte problemstillinger tilknyttet fremtidige byggesaker på et tidlig tidspunkt i prosessen. Dette ønskes som et supplement til forhåndskonferanser. F. eks. for å avklare om tiltak er søknadspliktig, søknadsform og tolkning av bestemmelser i plangrunnlaget. Det fremheves også viktigheten av dokumentasjon av møter for andre aktører i saken enn for deltakerne i møtet. Det ble også fremhevet et ønske om lavere terskel for å avholde møter for å avklare feil, mangler og misforståelser på et tidlig tidspunkt i prosessen, for å sikre en effektiv behandling av saker.

Det fremheves at både bransjen og byggesaksavdelingen har forbedringspotensiale.

Politikerne ønsker bedre dialog og flere møter, men fremhever kommunens dokumentasjonskrav i byggesaker. Det bør også skrives et notat som sendes partene etter en telefonsamtale i en pågående byggesak.

Administrasjonens merknad: Positiv til dialog tidlig i prosessen. Ber bransjen ta kontakt dersom det er ønskelig med møte i fremtidige eller pågående byggesaker dersom det er behov for avklaringer.

Skjønnsutøvelse

En aktør fra bransjen fremhever at plan- og bygningsloven er et komplisert lovverk som i stor grad er preget av skjønnsutøvelse og politisk innflytelse. Dette, samt den hyppige endringen av lovverk og planer, medfører at tilbakemeldinger kan ta lengre tid og endre seg. Det etterlyses retningslinjer for kommunens skjønnsutøvelse i spørsmål der kommunen skal utøve skjønn ved behandling av byggesaker. Det vil også kunne bidra til økt likebehandling av saker. Det ble fremhevet av en aktør i bransjen at byggesaksavdelingen i Drammen oppleves som en av de mest profesjonelle.

Det ble etterlyst retningslinjer for kommunens utøvelse av skjønn i krav om gode visuelle kvaliteter. Det ble stilt spørsmål om det er mulig med en kontroll av tredjepart når saksbehandler og søker er uenige om vurderingen.

Administrasjonens merknad: Det finnes ingen tredjepartskontroll, men dersom det er fattet vedtak i saken, er det mulig å klage på vedtaket. Dersom kommunen ikke tar klagen til følge, oversendes den Fylkesmannen for endelig avgjørelse. Dersom det ikke er fattet vedtak i saken, er det mulig å anmode om møte i byggesaken. Avdelingen anvender den tverrfaglige kompetansen på avdelingen, som består av blant annet jurister, arkitekter og ingeniører, for å vurdere de forskjellige sidene av en søknad. Dersom det oppstår tvil om tiltaket oppfyller kravet til visuelle kvaliteter, blir vurderingen foretatt av, eller i samråd med, en arkitekt på avdelingen. Vurderingen av visuelle kvaliteter skal alltid være begrunnet.

Samhandling med andre virksomheter

En aktør fra bransjen kommenterer at kommunen bør ta en aktiv rolle overfor andre virksomheter, og at dette har bedret seg det siste året. Dette gjelder blant annet der det er behov for kulturminnefaglig uttalelse. Kommunens terskel for å ta kontakt med aktørene i saken bør også være lav.

Vurdering av komplette/fullstendige søknader

Flere aktører fra bransjen etterspør avklaring av når kommunen anser en søknad som fullstendig. Det oppleves at det i enkelte tilfeller etterlyses for mye dokumentasjon før en søknad behandles. Det er et ønske om at kommunen spesifiserer hvilke mangler som gjør at fristen ikke har begynt å løpe, og hvilke mangler som kun gjør at fristberegningen stopper etter at kommunen har etterspurt dokumentasjon.

Administrasjonens merknad: Ordlyden i brev ble endret etter innspill fra bransjen i møtet som ble avholdt i mars. Byggesaksavdelingen arbeider med denne problemstillingen.

Dokumentasjonskrav til rammesøknader

En aktør fremhever at erfaringen med kommunen stort sett er god, men at det synes som kommunen krever for mye dokumentasjon ved søknad om rammetillatelse. Aktøren ønsker en mal eller liknende med dokumentasjon som er påkrevd ved søknad om rammetillatelse.

Administrasjonens merknader: I enkelte reguleringsplaner er det stilt krav til dokumentasjon som må foreligge ved søknad om rammetillatelse. Dersom det ikke er stilt spesielle krav i plan, er det forskriftenes krav som gjelder. Avdelingen jobber med å utarbeide en veileder som skal avklare spørsmål rundt dokumentasjonskrav ved rammetillatelse.

Bytte av saksbehandler

Et aktør stilte spørsmål ved det som oppleves som hyppig utskiftning av saksbehandler i enkelte byggesaker i løpet av det siste året.

Administrasjonens merknad: Svaret har to forklaringer. Det har i løpet av det siste året vært flere som har sluttet, og nye saksbehandlere som har startet på avdelingen. Det ble også forsøkt på en intern organisering som medførte at byggesakene tidvis byttet saksbehandler flere ganger. Denne interne organiseringen er nå endret, for å sikre bedre kontinuitet.

Ansvarsrettssystemet

En aktør fremhever ansvarlig søkers ansvar i byggesaker og mener kommunen kunne håndhevet kravet strengere. Det vil i ytterste konsekvens ha betydning for kvaliteten av bygg som oppføres.

Politisk behandling av dispensasjoner

En aktør stilte spørsmål om når dispensasjonssøknader skal behandles politisk. Fra politikerne ble det fremhevet at terskelen for å behandle en dispensasjon politisk, skal være lav.

Administrasjonens merknad: Prinsipielle dispensasjoner skal behandles politisk. Dersom spørsmålet er avklart ved politisk behandling tidligere, behandles dispensasjonen administrativt.

Tilgjengelighet og kommunikasjon

En aktør fra bransjen ønsker bedre tilgjengelighet. Opplever at det er vanskelig å komme gjennom til byggesaksbehandlere på telefon og får ikke svar på e-post.

Fra politikerne ble det kommentert at denne tilbakemeldingen er viktig i det videre arbeidet. Brukerundersøkelsen som er gjennomført viser at byggesaksavdelingen fortsatt har et forbedringspotensiale for å øke tilgjengeligheten.

En annen aktør kommenterer at man nå opplever at saksbehandlere har blitt bedre til å ringe tilbake og ta diskusjoner over telefon.

Innsynsportalen og kommunens nettid

En av innbyggerne er fornøyd med den nye innsynsportalen. Den har høy teknisk kvalitet, men det etterlyses muligheten for å søke etter saker med nøkkelord. Fra en annen aktører etterlyses det funksjon for innbyggermedvirkning på nettsidene. Denne har forsvunnet.

Kommunereform

Flere aktører stilte spørsmål om konsekvensene av en kommunesammenslåing. Det ønskes informasjon om hvordan den fremtidige byggesaksavdelingen i den nye kommunen vil se ut. Det fremheves at det er en fordel at byggesaksavdelingen har en viss størrelse.

Politikerne informerer om at det skjer avklaringer i tiden fremover. Samarbeidsmøter for å avklare fremtidig organisering starter snart. Det er et ønske om å finne det beste fra de eksisterende kommunene. Politikerne skal på rundtur i de tre kommunene som skal slås sammen. Det skal avholdes fellesmøter og relevante problemstillinger skal diskuteres på tvers av de eksisterende kommunene.

Avslutning

Hilde Hovengen takket for møtet.

Deltakerliste

1. Øystein Kristoffersen
2. Gunnar Usla
3. Irene Kildebo
4. Morten Gregertsen
5. Trond Amundsen
6. Ove Mathiesen
7. Trond Høyen
8. Knut Falck Bergan
9. Ole Hovengen
10. Trond Martens
11. Peder Blindheim
12. Nina Engebakken Duesund
13. Bjarte Ågedal
14. Lars Andreas Holmemo
15. Petter Melgaard Sørli
16. Monika Strøm
17. Torstein Thun

DRAMMEN KOMMUNE

Inviterte til dialogmøtet

Vår referanse

Arkivkode

Deres referanse

Dato

04.05.2018

Referat fra dialogmøte – Plan

Dato 22. mars 2018

Sted Rådhuset, Formannskapssalen

Til stede

Bransjen:
Tor Engebakken, Nedre Buskerud Boligbyggelag
Trond Åsheim, Union Eiendomsutvikling
Nina Engebakken Duesund, Solli Arkitekter AS
Lara Dadadóttir, Solli Arkitekter AS
Anders Johansen, Rambøll
Thomas Rabo, Risto Eiendom AS

Politikere:
Eivind Knudsen, Arbeiderpartiet
Ulf Erik Knudsen, Fremskrittspartiet
Marianne Lundteigen, Senterpartiet

Byplan:
Virksomhetsleder Heming R. Herdlevær
Avdelingsleder Lene Basma

Referenter:
Lene Basma og Heming Herdlevær

Eivind Knudsen ledet møtet.

Byplan avd. juridisk

Postboks 7500, 3008 Drammen
Telefon 32 04 00 00
www.drammen.kommune.no
Org. nr. 939 214 895

Innledning

De fremmøtte presenterte seg.

Byplansjef Heming Herdlevær holdt en kort orientering om hensikten med dialogmøtet og status for planprosesser i 2017 og starten av 2018. Presentasjonen ligger vedlagt.

Fra dialogen

Det ble innledningsvis stilt et spørsmål om brukerundersøkelse for Planavdelingen. Dette skal gjennomføres høsten 2018, tilsvarende som for Byggesak i 2017.

Møteleder åpnet for en runde rundt bordet.

Rabo, Risto Eiendom, opplyste om at de hadde prosjekt inne til behandling nå, men at de var på dialogmøtet først og fremst for å bli kjent.

Johansen, Rambøl, stilte spørsmål om konsekvenser av den kommende kommunesammenslåing. Det ble kort orientert om at prosjekt for å forberede kommunesammenslåingen er i gang. Man har inndelt arbeidet i prosjekter, der Planavdelingen først og fremst er involvert i kartlegging, stedsutvikling og kommuneplanarbeidet, herunder med tilrettelegging av grunnlagsmateriale. Det legges frem sak for Fellesnemnda i juni, om hvordan kommuneplanprosessen skal legges opp.

Duesund, Solli Arkitekter AS, opplyste også om at de var på dialogmøtet for å bli kjent.

Åsheim, Union Eiendomsutvikling, gav tilbakemelding om at han mente det nå var betydelig vanskeligere å gjennomføre reguleringsprosesser i byen, og at han er bekymret for utviklingen i byen. "Andre prosesser" spiser opp ressursene ved Byplan, som f.eks. nå kommunesammenslåing. Det er behov for ressurser for å håndtere de krevende offentlige prosesser, innsigelser mv.

Engebakken, NBBO, opplever litt det samme som Union Eiendomsutvikling, men ser samtidig at det er blitt bedre.

Ønsker at de som behandler planene tar klare standpunkt, og gir tydelige tilbakemeldinger.

Opptatt av behovet for andre typer boliger enn det som bygges nå, for barnefamilier

- Rekkehus og eneboliger

Har prosjekt på Gulskogen Vest, møter der «BaneNOR-spøkelset», dvs. at forhold i planprosessene til Bane Nor ikke er avklart og forsinkes deres utbyggingsprosjekter.

Viktig for kommunen å lande noen områder, slik at en kommer videre i utviklingen.

Rabo sier seg enig med NBBO, spesielt i det med tydelighet fra saksbehandler.

Ønsker å kunne sette seg ned med aktørene tidlig, Statens vegvesen mv.

Veldig kapitalkrevende å sitte på eiendommer og vente.

SVV en spesielt krevende part, fra utbyggere pekes det på enkeltsaksbehandlere, burde tas opp på høyt nivå.

Bransjen er generelt opptatt av å få tydelige tilbakemeldinger, at Byplan har trygge medarbeidere som kan gi klare svar. At man ikke blir for avhengig av enkeltpersoner.

Spesielt viktig med gode tilbakemeldinger i tidligfase.

Politikerne bør være opptatt av hvor mange planer som blir godkjent og hva det innebærer i forhold til vekst.

Avslutning

Eivind Knudsen takket for møtet.

Vedlegg:

Byplansjefens presentasjon

Møtereferat

Til : Tove Paule (Møteleder)

Fra : Truls Rieger

Kopi :

Saksnr/Arkivkode
1

Sted
DRAMMEN

Dato
19.4.2018

Dialogmøte Vei 2018 – Drammen kommune

Deltagere:

Brukere: Per Einar Sand, NLF og Mette Gilhuus Johansen, RFD

Politikere: Tove Paule, Arve Vannebo

Drammen kommune: Marte Kristine Høibraaten, Gry Hege Eng Berg, Bjørn Helge Larsen, Truls Rieger, Trygve Johnsen og Martin Markmanrud

Innledning

Virksomhetsleder Marte Kristine Høibraaten presenterte virksomheten Vei Natur Idrett og redegjorde for virksomhetenes organisering, måloppnåelse og økonomi.

Avdelingsleder Truls Rieger gjennomgikk Veiavdelingens oppgaver og ansvarsområder.

Gjennomgang av møtereferat

Møtereferatet fra dialogmøtet i 2017 ble gjennomgått. Virksomheten redegjorde for hvordan innspillene fra 2017 var fulgt opp.

Innspill og diskusjon

Utfordringer i sentrumsområder med høy byggeaktivitet ble diskutert. Kommunens byggherreorganisasjon Byprosjekter har informert gårdeiere og butikkeiere før og under anleggsarbeidene.

Varelevering i sentrum er utfordrende. Bedre lastesoner for lastebiler i sentrum er ønskelig, men krevende å lage i en eksisterende by. Kø problematikk i Engene ved varelevering ble brukt som eksempel.

Konsolidering av varer/gods gjennom en omlastningsterminal for den siste delen av transporten inn til sentrum ble diskutert. Dette er et prosjekt som krever involvering og engasjement fra flere aktører, deriblant kommune, transportører og varemottakere.

Gøteborg har en slik ordning som heter «Stadtleveringen» denne er subsidiert. Dersom man vil gå for en slik løsning, så er Drammen heldig stilt med mange terminaler rundt byen.

Det kan også nevnes at Drammen kommune er en del av Bylivsprosjektet i regi av Byen Vår Drammen, hvor man i disse dager er i gang med å samle kunnskap om bylogistikken i Drammen, for å sette i gang et prosjekt som omhandler grønn varelevering.

Drammen Kommune orienterte om at Byplan arbeider med bylogistikk både på overordnet og mer detaljert nivå. (Med bylogistikk menes transport av varer, utstyr/verktøy og avfall inn, ut, i og gjennom byen). Kommunen deltar i NORSULP-prosjektet som en av 8 norske byer. NORSULP står for «Sustainable Urban Logistics Plans for Norway». Prosjektet drives av TØI og målet er å utarbeide en veileder for bylogistikkplaner tilpasset norske forhold. Veilederen og kompetansen vi får underveis vil gjøre oss bedre i stand til å planlegge helhetlige og gode løsninger. Kommunen deltar også i en referansegruppe for Vegdirektoratets Bylogistikkprogram. Formålet med Bylogistikkprogrammet er å bidra til attraktive byer med lave klimagassutslipp, effektive transporter for næringslivet og god livskvalitet for innbyggerne.

Varelevering til skoler er foreløpig ikke en del av «hjertesone prosjektet» NLF mener at problemene ved lastesoner ved skoler ofte er de samme som i sentrum ved at avsatte lastesoner er for små og trange. Virksomhet Byplan redegjorde for hvordan de følger opp nye byggeprosjekter og søker løsninger hvor man blant annet unngår rygging. Skoler bør legge til rette for varelevering slik at vareleveringen ikke kommer i konflikt med skolebarna. Der hvor varelevering må skje via skolegårder bør varelevering skje når barna ikke er tilstede. Levering utenfor friminuttene er ikke lenger en løsning, da friminuttene ofte varierer i de forskjellige klassene.

Økt varelevering til hjemsted er trolig fremtiden. I dag transporteres mindre pakker med mellomstore lastebiler ut i boligområder, noe som fører til økt trafikk og utfordringer vinterstid.

RFD har hatt en utfordrende vinter med mye snø. Sjåførene er allikevel fornøyd med vinterdriften og hevder de har størst utfordringer i private veier.

Fylkesmannen godtar ikke dumping av snø i elven, dersom snøen er mer enn syv dager gammel. Holmenokken har ikke kapasitet til å ta imot så mye snø. Kommunen jobber med å få på plass ett landbasert deponi.

RFD ønsker seg flere nedgravde søppelbeholdere for å slippe å bevege seg inn i trange borettslag. Dette vil gi en sikkerhetsgevinst ved at man slipper farlige rygge og svingebevegelser i trange gater med myke trafikanter. Støyplagen for beboerne vil også bli redusert.

Drammen kommune uttrykte bekymring for stadig tyngre renovasjonsbiler som må kjøre på gang-sykkelveier for å komme frem til sine abonnenter. Kommunen frykter økt skadeutvikling på sine veier. RFD har kontroll på bruksklassene på veiene de kjører på og kjører med lovlig akseltrykk.

RFD ser muligheter for økt samarbeid med kommunene og nevner felles innkjøp av by stativ (kommunale søppelkasser plassert på offentlig sted) som ett eksempel.

RFD, NLF og Drammen kommunes driftsavdeling opplever stadig større utfordringer med parkerte biler i bygatene om vinteren. Parkerte biler hindrer brøytemannskapene og medfører at gater og fortau ikke får god nok vinterdrift. Datoparkering eller økt vinterregulering kan være en løsning. Nye leiligheter som bygges har ofte ikke egen parkeringsplass, noe som forsterker problemet ytterligere.